

Oog van Osiris / Bijgeloof

De Maltezers beschikken over veel bijgeloven. Een van de bekendste zijn de ogen van Osiris, die op veel bootjes geschilderd zijn.

Overal in de haventjes op Malta vind je vissersbootjes in de primaire kleuren; rood, geel en blauw. De bootjes worden Luzzu of Dghasja genoemd. Op de voorsteven van de bootjes zijn oogjes geschilderd. Deze stellen de wakende ogen van Osiris voor. Dit is een eeuwenoude traditie die voortkomt uit een bekende mythe uit het oude Egypte. Door middel van mythen als deze werden het leven en de elementen voor de mensen begrijpelijk gemaakt.

Osiris was een Egyptische god, zijn geliefde was Isis. Zijn broer Seth was geen god en was jaloers op Osiris. Door middel van een list wist hij Osiris in de val te lokken. Hij werd in een kist in de Nijl gegooid. Isis ontdekte echter waar Osiris was aangespoeld en verstopte de kist met zijn lichaam in het riet langs de oevers van de Nijl. Hierop werd Seth zo kwaad dat hij het lichaam in veertien stukken scheurde en het over heel Egypte verspreidde. Isis vond alle delen, behalve het geslachtsdeel, terug. Door middel van Magie wist ze echter zwanger te geraken. Uit deze zwangerschap kwam Horus voort. Het lichaam van Osiris werd gebalsemd en ontving het eeuwige leven. Osiris bleef god van de onderwereld, hij waakte over de doden en levenden. De Egyptenaren geloofden dat ze na hun dood één werden met Osiris en dus onsterfelijk zouden worden.

De Maltezers geloven dat de ogen van Osiris de duivel afschrikken. Maltezer vissers gaan de zee niet op wanneer er geen oogjes op de boot zijn getekend. De bootjes zelf zijn meestal vernoemd naar een heilige.

Om het ongeluk uit te sluiten, hebben paarden die koetsen trekken vaak rode kwastjes aan het hoofdstel hangen. De Maltezers beschikken over nog meer vreemde bijgeloven. Zo hebben kerktorens vaak twee klokken. Eentje toont de juiste tijd en de andere een verkeerde. De klok met de verkeerde tijd is er om de duivel te misleiden. Doordat de duivel hierdoor niet weet hoe laat de kerkdienst begint of eindigt, krijgt hij niet de kans kerkgangers te verleiden. Ook vind je op sommige daken stierenhoorns. Deze zijn er om de duivel af te schrikken. Vaak zijn ze bij beelden van heiligen geplaatst en ze wijzen altijd naar buiten. Als hun kinderen een belangrijk examen hebben, dragen moeders nooit groene kleding. Tijdens zo'n examen schrijft elke leerling op zijn beurt JMJ - Jezus, Maria, Jozef - in de linker bovenhoek van het examen. Buschauffeurs schrijven vaak de woorden Verbum Dei Caro Factum Est in hun bus, om aan te geven dat het lot van de passagiers eigenlijk in handen van God ligt. De Maltezers vergeten dan ook nooit een kruisje te slaan bij aanvang van de busrit.

Sint Maarten

Niet echt een bijgeloof, maar meer een traditie die we zowel op Malta als in Nederland, kennen is de viering van Sint Maarten, of in het Maltees Jum San Martin. De dag wordt meestal gevierd op de zondag die het dichtst bij 11 november ligt. Vroeger hingen de Maltese kinderen dan voor het slapen gaan een

tas aan het bed. Als ze de volgende dag wakker werden, vonden ze de tas vol cadeautjes of vol met kolen, afhankelijk van hun gedrag. Tegenwoordig krijgen de kinderen op school een tas, Il-Borża ta' San Martin. Deze zit vol met seizoensvruchten. De kinderen zingen rijmpjes als:

Ġewż, Lewż,

Qastan, Tin

Kemm inħobbu lil San Martin

Het rijmpje betekent zoiets als: Walnoten, amandelen, kastanjes, vijgen. Oh wat hou ik van sint Maarten.